

Perjantaina 28. elokuuta 2009



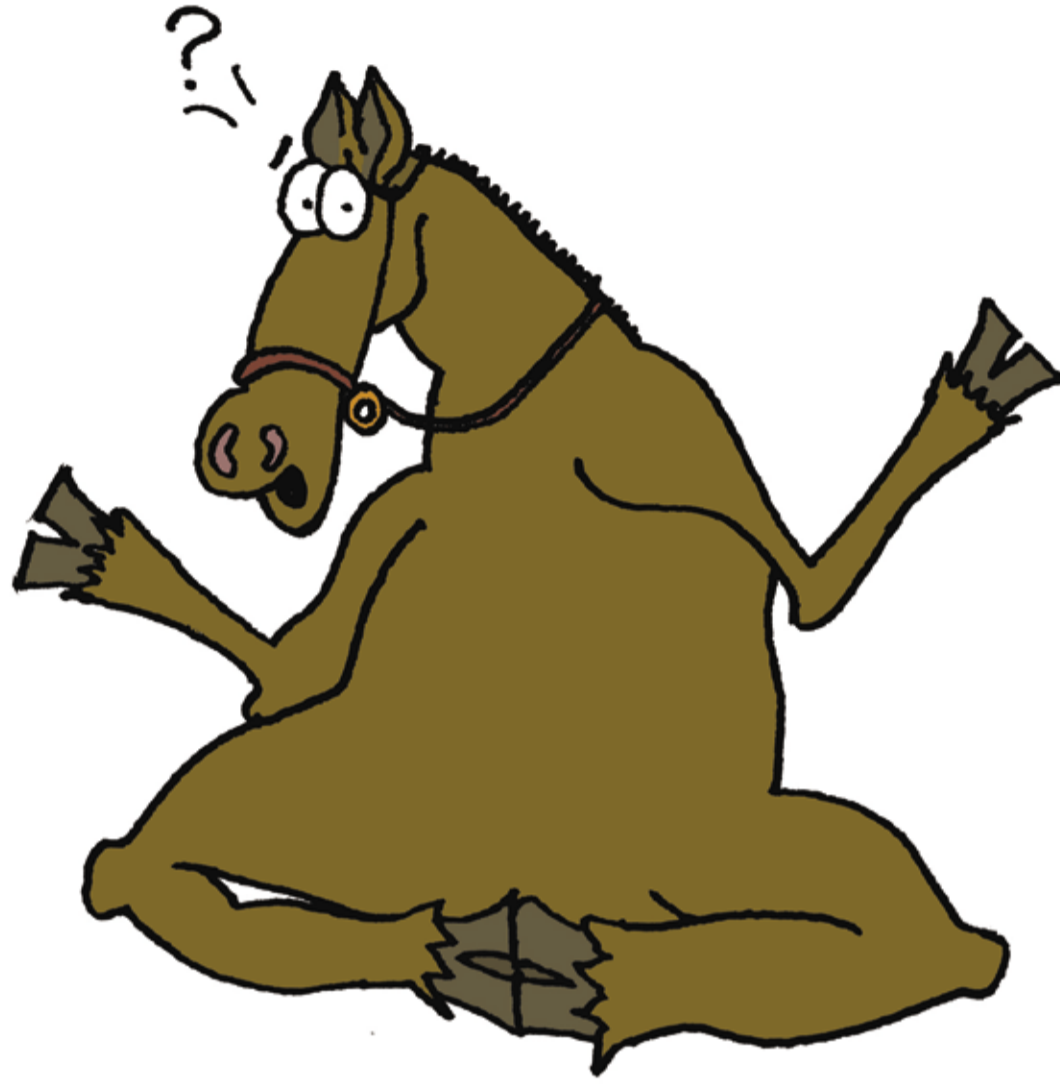
**Persoonallista keramiikkaa.** Kuhmalahden taidepappila tarjoaa elämyksiä. **Sivu 13**

**Porojen kesyttäjä.** Punakärpässientä saatettiin käyttää pikanaan porojen kesyttämiseen. Porot pitävät sienestä ja tukevat sitä syötyään humalan kaltaiseen tilaan. **Sivu 12**

**Omenoita uuniin.** Meheviksi paistetut omenat kruunataan samettisella vaniljakastikkeella. **Sivu 15**



# VIIKONVAIHDE



## FAKTAT

### Viranomaisen päättää, valvoja neuvoa

**Eläinsuojelussa kieltoja** ja määräyksiä voivat antaa vain viranomaiset. Eläinten hyvinvointia valvotaan myös teurastamoissa sekä liikenteessä.

**Viranomaisilla on oikeus** kotirauhan piirissäkin tarkastukseen, jos on aihetta epäillä, että eläintä hoidetaan, kohdellaan tai kuljetetaan säästösten vastaisesti. Tarkastuksia voidaan tehdä myös ilman epäilyä esimerkiksi näyttelyihin, kilpailuihin, eläinkauppoihin, suuriin kenneleihin, pieneläinhuoltoihin sekä ratsu- ja ravitalleille.

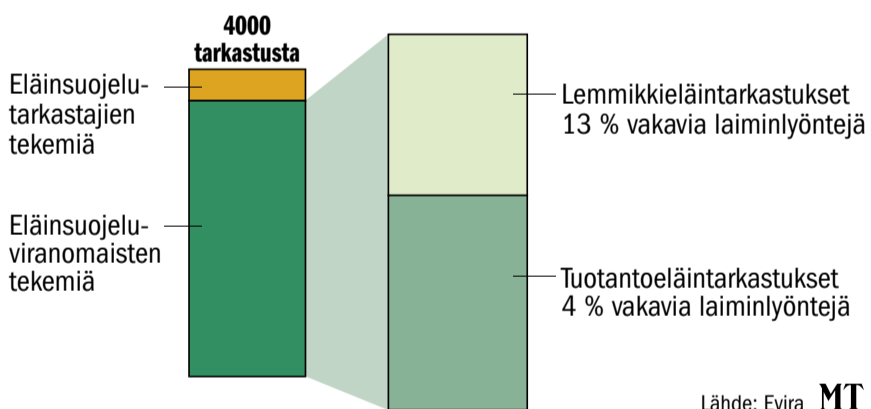
**Lääninhallitukset** voivat valtuuttaa riittävän kokemuksen saaneita vapaaehtoisia eläinsuojelunvalvojiksi, joille ei makseta palkkaa vaan vain kulukorvauksia. Valvojat saavat Eviran koulutuksen, mutta heidän on osoitettava muutoin vankka eläinten tuntemus, pitkä työkokemus sekä kykyä tulla toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Lääninhallitusten valtuuttamia valvoja on koko maassa kartan mukaisesti yhteensä yksitoista.

**Eläinsuojelunvalvojat** voivat tehdä tarkastuksia muualla paitsi kotirauhan piirissä. Kotirauhan piirissä hän voi avustaa tarvittaessa viranomaista. Valvoja voi antaa tarkastuksen yhteydessä eläimen omistajalle tai haltijalle neuvoja ja ohjeita. Lääninhallitusten valtuuttamat valvojat antavat vuosittain raportin työstään. **Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto (SEY)** on kouluttanut noin 120 eläinsuojelunvalvojaa ja parikymmentä eläinsuojelunvalvojaa. SEY:n mukaan eläinsuojelunvalvojat työskentelevät yhdessä eläinsuojeluviranomaisten kanssa. Heidän tehtävänä on harjoittaa eläinsuojelun yleistä valistusta, pitää silmällä eläinten kohtelua sekä antaa tarpeen vaatiessa ohjeita eläinten hoidossa. He raportoivat SEY:lle vuosittain. **Eläinsuojelunvalvoja keskittyy** vain neuvontaan.

# Eläinsuojelun yhteistyötä olisi vara parantaa

Eläinsuojelun valvonta toimii, viranomaiset vakuuttavat. Mutta riittävätkö resurssit, kun lemmikkien määrän kasvaessa valvottavienkin määrä kasvaa?

## Epäilyyn perustuvat eläinsuojelutarkastukset vuonna 2007



Eläinten hyvinvoinnista vastaavat käytännössä kuntien eläinlääkärit, jotka saavat tarvittaessa virka-apua poliisilta. Eläinsuojelulain mukaan lääninhallitukset voivat lisäksi valtuuttaa kokeneita vapaaehtoisia toimimaan eläinsuojelunvalvojina.

Vakavia laiminlyöntejä rajatuin ehdoin tehdä eläinsuojelutarkastuksia, mikäli on syytä epäillä, että eläimiä kohdellaan huonosti. Useimmiten viranomaiset ja virallinen eläinsuojelunvalvoja toimivat yhdessä.

Lemmikkien kasvava määrä ei suoraan käy ilmi tilastoista, sillä epäilyksen perusteella on viime vuosina tehty kutsuunkin nelisentuhatta tarkastuskäyntiä vuodessa, kertoo Elintarviketurvallisuusviraston Eviran johtaja **Taina Mikkonen**.

Vakavia laiminlyöntejä todettiin vuonna 2007 13 prosentilla valvontakäynneistä, joilla tarkasteltiin lemmikkieläinten hyvinvointia. Sen sijaan tuotantoeläimiä arvioitiin kohdellun huonosti neljässä prosentissa tapauksista, vaikka tuotantoeläinten tarkastuksia tehtiin 500 kappaletta lemmikkikäynneistä enemmän.

"Se kertonee varmaan lemmikkien lisääntymisestä ja siitä, ettei ihmisillä ole välttämättä tietoa kaikista eläinlajeista, etenkin eksootisemmista", Mikkonen arvelee.

Vuonna 2007 yksistään pääkaupunkiseudulla tuli Eviran mukaan esiin yli sata vakavaa laiminlyöntiä, joiden kohteena oli koiria, kissoja tai muita lemmikkejä, kuten lintuja, kaneja ja jyrssiöitä.

**Virallisten valvojen verkko harva** Jos kansalainen haluaa esittää huolensa näkemänsä eläimen voimista tai kysyä neuvoja oman eläimensä hoidosta, hän voi kääntyä kunnan eläinlääkärin puoleen. Valtuutetun eläinsuojelunvalvojan löytäminen on sen sijaan vaikeampaa. Valvojista ei ole rekisteriä, vaan hen-

känsä toimimiseen", hän selvittää valvonnan edellytyksiä. Käytännössä valvojat pitävät Tikkanen mukaan tiheään yhteyttä läänineläinlääkäreihin arkisista käytännön tilanteista, joista neuvotellaan ja jossa läänineläinlääkärit antavat myös käytännön ohjausta. Samanlaista yhteydenpitoa on Lahden mukaan kunnan- ja läänineläinlääkärin kesken etenkin vaikeissa kysymyksissä kuten tilanteissa, joissa päädytään eläimen lopettamiseen. Niihin tilanteisiin joudutaan kuitenkin vuosittain harvoin.

**Valvojen nimikkeet hämäävät** Jos resurssit ovat vähäiset ja työ on vapaaehtoisuuden varassa, tarvitaanko sitten erikseen kahta eläinsuojelunvalvojen verkostoa?

Virallisten valvojen lisäksi työtä tekevät nimittäin myös Suomen eläinsuojeluyhdistysten (SEY) eläinsuojelunvalvojat, joiden 120 hengen verkostosta on tarkka rekisteri. SEY:n sivuilta näkyy myös tarkasti, millaiset eettiset ja käytännön ohjeet heidän hyväksymiään valvoja koskevat.

Läänineläinlääkäri pitää hyvänä, että erikseen on lääninhallitusten valtuuttamia valvoja, joiden valtuuksiin kuuluvat tietyn ehdoin myös eläinsuojelutarkastukset.

"Järjestelmät täydentävät toisiaan. Se työ, jota SEY:n vapaaehtoiset ovat tehneet, on myös hirveän tärkeää", Tikkanen kiittelee.

Taina Mikkonen painottaa samoin lääninhallitusten hyväksymien valvojen merkitystä. SEY:n toimintaa hän kuvaa neuvonnalliseksi ja kiittelee sitä Tikkanen tavoin.

"Nimike voi hiukan sotkea", Mikkonen arvelee. "En tiedä, mikä tilanne SEY:llä on nyt, mutta käsittäkseni joskus oli harkinnassa, että valvojen nimikettä jotenkin muutettaisiin." SELLS:ssä odotetaan, että maa- ja metsätalousministeriö aloittaisi eläinsuojelulainsäädännön kokonaisuudistuksen; yksityiskohtaisia tarpeita muutoksiin kartoitetaan Päivi Lahden mukaan järjestössä jo valmiiksi.

Rikoslakia ollaan paraikaa muuttamassa niiltä osin kuin se koskee eläinsuojelun laiminlyöntejä ja seuraamuksia. Muutosehdotus on ollut lausunto-kierröksellä. Sen sisältöä uutisoidaan tarkemmin maanantain MT:ssä.

KAUJALEENA RUNSTEN

**Koulutusta tarvittaisiin koko viranomaiskentässä lisää niin eläinlääkärin, poliisien kuin oikeuslaitoksen asiantuntijoidenkin piirissä, jotta syntyisi yhteisiä käytäntöjä.**

## Eläinsuojelun luotettavuus kuohuttaa tunteita verkossa

Verkon keskustelupalstoilla on pitkin kevättä ja kesää käyty vilkasta keskustelua eläinsuojelun luotettavuudesta Satakunnassa ja Pirkanmaalla.

Varsinainen vyöry lähti liikkeelle kesäkuussa Sastamalassa epäilystä eläinsuojelurikoksesta, jonka tuloksena ainakin lehtitietojen perusteella viisi kuudesta hevosesta on lopetettu. Verkossa **justiceforall.suntuubi.com** on seurattu asian uutisointia.

Kansalaisten tekemien kyselyjen vuoksi Länsi-Suomen lääninhallitus tekee paraikaa selvitystä siitä, kuinka eläinsuojeluviranomaiset asiassa toimivat. Keski-Suomen läänineläinlääkäri **Markku Tikkanen** myöntää, että lajissaan harvinainen selvitys on työn alla.

"Kyllä asiaa selvitetään. Käymme läpi, mitä on tapahtunut ja selvitetään, ovatko eläinsuojeluviranomaiset toimineet asianmukaisesti", hän sanoo.

Tikkanen sen enempiä kuin Eviran johtajapäällikkö **Taina Mikkonen** eivät muista vastaavanlaista kansalaisten yhteydenottoihin perustuvaa tapausta, joka koskisi eläinsuojelua ja joka olisi johtanut selvityksen tekoon.

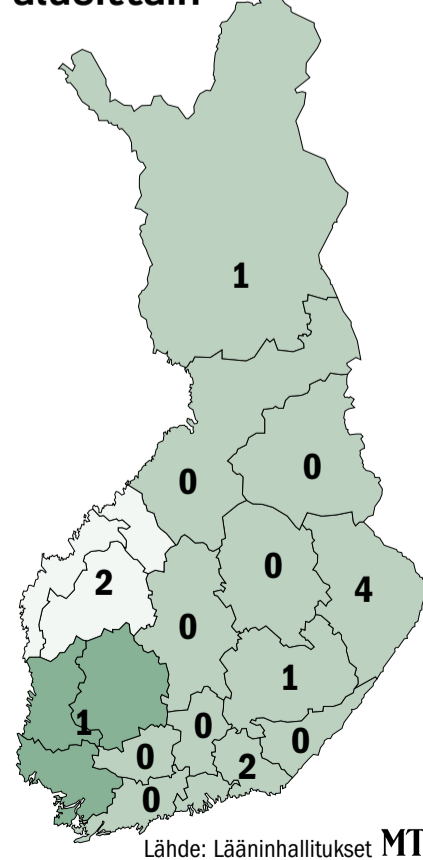
"Yksittäisiä valituksia tulee kansalaisilta, mutta tällaisesta tilanteesta, että suurempi ryhmä olisi ottanut samasta tapauksesta yhteyttä, ei ainakaan minulla ole tietoa", sanoo Mikkonen.

Molempien mukaan yleisempiä eläinsuojelussa ovat tilanteet, joissa asianomainen eli eläimen omistaja tai haltija käyttänyt oikeuttaan valittaa viranomaisen tekemistä päätöksistä.

"Eläinten omistajiltakaan valituksia (heitä koskevista päätöksistä) ei tule ole kovin usein. Ehkä niitä tehdään nykyisin kuitenkin enemmän kuin vaikka kymmenen vuotta sitten. Ihmisten tietoisuus siitä, mistä asioista heillä on oikeus valittaa on kasvanut", arvioi Mikkonen.

**Ponien yövalot hoviekoissa** Länsi-Suomen läänin alueella puidaan oikeudessa myös tällaista asianomistajan valitusta. Turun hovioikeudessa käsiteltiin viime viikon tiistaina Rauman käräjäoikeuden langettamaa eläinsuojelurikkomustuomiota, josta Eurajoella toimiva ponikasvattaja **Iloa Lahdenranta** on valittanut. Tuomio rapashti vuosi sitten lokakuussa Rauman kantayhtymän yhden eläinlääkärin

## Lääninhallitusten valtuuttamat eläinsuojelunvalvojat alueittain



Lähde: Lääninhallitukset MT